

**Stanowisko Polskiej Izby Firm Szkoleniowych
do projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług**

Polska Izba Firm Szkoleniowych, dostrzegając znaczenie kształcenia dla społeczeństwa i gospodarki, pragnie zwrócić uwagę na negatywne efekty i skutki, jakie może przynieść wprowadzenie w życie projektowanej nowelizacji, zawartej w projekcie ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług.

Odnowiona Strategia Lizbońska rzuciła nowe światło na znaczenie kształcenia, czyniąc je warunkiem i podstawą rozwoju gospodarczego, bowiem tylko gospodarka oparta na wiedzy ma szansę uczynić Europę wielkim graczem współczesnego świata. Jednym z najistotniejszych zagrożeń rozwojowych Polski jest zagrożenie peryferyjnością, a jako najważniejszy obszar rozwojowy wskazywana jest edukacja.

Unia Europejska zwraca uwagę na konieczność kształcenia się człowieka przez całe życie, albowiem dynamiczne otoczenie nie pozwala na egzystowanie obywatela bez edukacji. Pragniemy przy tym zwrócić uwagę, na kierunek zmian w polityce edukacyjnej wskazywany przez Unię Europejską. Wdrażane w ramach UE, w poszczególnych krajach członkowskich, w tym w Polsce, Ramy Kwalifikacyjne (EQF – Europejskie Ramy Kwalifikacyjne, odpowiednio KRK – Krajowe Ramy Kwalifikacyjne), zmierzają do pełnego zrównania znaczenia edukacji formalnej, nieformalnej i pozaformalnej, jako równoprawnych źródeł zdobywania wiedzy i podnoszenia kwalifikacji, dla których wspólnym odniesieniem weryfikującym efekty i poziom wiedzy lub kwalifikacji są wspomniane wyżej Ramy Kwalifikacyjne.

Z tego punktu widzenia chybione wydają się postanowienia proponowane w projekcie nowelizacji, w myśl których usługi w zakresie kształcenia zawodowego lub przekwalifikowania, świadczone przez podmioty niebędące podmiotami prawa publicznego, będą mogły korzystać ze zwolnienia VAT tylko wówczas, gdy uzyskają status placówki niepublicznej lub akredytację w rozumieniu ustawy o systemie oświaty. Działania Ministerstwa Finansów, wyrażone w proponowanej nowelizacji, w sposób wyraźny wspierają edukację formalną, kosztem edukacji nieformalnej i pozaformalnej, co – w opinii Izby – stoi w rażącej sprzeczności z duchem i prawem Unii Europejskiej.

Przyjęcie założeń projektu ustawy, który przewiduje zwolnienie z obowiązku podatkowego dla placówek świadczących usługi w innych formach, jeżeli uzyskały akredytację stanowiącą potwierdzenie spełnienia określonych

wymogów (art. 43 ust. 1 pkt. 28 projektowanego brzmienia ustawy) i zapewnienie wysokiej jakości prowadzonego szkolenia stanowiłoby przejaw dyskryminacji podmiotów świadczących te usługi. Co do zasady, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 20 grudnia 2003 r. w sprawie akredytacji placówek i ośrodków prowadzących kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych (Dz. U. 2003 nr 227 poz. 2247 z późn. zm.) akredytacja jest niedostępna dla podmiotów rozpoczynających działalność gospodarczą, a także podmiotów świadczących krótkotrwałe szkolenia lub stosujących innowacyjne metody świadczenia usług. Przewiduje bowiem akredytację w zakresie konkretnych form kształcenia (kursu, seminarium itp.). Zgodnie z obecnym brzmieniem projektu, aby opłaty za uczestnictwo w nich mogły być zwolnione z VAT, muszą być realizowane przynajmniej rok i być nie krótsze niż 30 godzin.

Projektowane zapisy rażąco naruszają zasadę równości, określoną w ustawie z dnia 2 lipca 2004 o swobodzie gospodarczej (art. 6 ust. 1.: "Podejmowanie, wykonywanie i zakończenie działalności gospodarczej jest wolne dla każdego na równych prawach..."). Ponadto Konstytucja RP w art. 32 stanowi, że "Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiejkolwiek przyczyny". Trudno za zgodne z zasadą równości przyjąć rozwiązanie w zakresie opodatkowania podmiotów, w którym wysokość obciążeń podatkowych wynika z faktu uzyskania (bądź nie) akredytacji organów oświatowych, uwarunkowanej zarówno upływem czasu od rozpoczęcia działalności gospodarczej jak i wymiarem świadczonych usług edukacyjnych.

Kolejnym zagrożeniem jest rozróżnienie jednostek objętych systemem oświaty i uczelni wyższych, które może prowadzić do sytuacji, w wyniku której na rynku mogłyby być świadczone takie same usługi edukacyjne co do celu i formy, co do których należałoby stosować zwolnienie lub nie, w zależności od statusu podmiotu je świadczącego. Efektem może być nieakceptowany stan, w którym nie jakość i przydatność, a zwolnienie lub nie świadczeniodawcy z VAT decydowałoby o ich konkurencyjności.

Zgodnie z wymogiem akredytacji, ze zwolnienia wyłączone byłyby wszystkie krótkie formy edukacyjne, formy innowacyjne (e-learning, blended learning) i te, które są dostosowywane do potrzeb klienta i odpowiadają na bieżące potrzeby gospodarki, albowiem w oczywisty sposób nie spełnią wymogu realizacji przez okres roku. Warto podkreślić, że tego typu formy są najbardziej powszechnie stosowane przez przedsiębiorstwa inwestujące w przekwalifikowanie pracowników i ogólny rozwój kapitału ludzkiego, co wynika z ich jakości i dobrego dostosowania do potrzeb pracowników i pracodawców XXI wieku. Roczną wartość rynku tego typu usług szacuje się na 2,5 – 3 miliardy złotych.

Biorąc powyższe pod uwagę, proponujemy następujące brzmienia poszczególnych artykułów projektowanej ustawy (o ile rozwiązanie takie również nie naruszałoby konstytucyjnej zasady wyrażonej w art. 32 Konstytucji):

„[Art. 43 ust. 1: Zwalnia się od podatku:]

27) usługi kształcenia lub przekwalifikowania służące uzyskaniu lub uzupełnieniu przez osoby dorosłe wiedzy ogólnej, kompetencji, umiejętności lub kwalifikacji na rynku pracy, w tym świadczone przez podmioty działające na zasadach określonych w przepisach Ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, oraz dostawę towarów i świadczenie usług ściśle z takimi usługami związane;”

„[Art. 43 ust. 1: Zwalnia się od podatku:]

27a) usługi kształcenia finansowane lub współfinansowane ze środków publicznych, również w części finansowanej ze środków innych niż publiczne, oraz dostawę towarów i świadczenie usług ściśle z takimi usługami związane;”

Badania pokazują, że społeczeństwo polskie uczy się niechętnie i oprócz niewielkiej grupy bardzo wykształconych ludzi, są ogromne rzesze tych, których trzeba intensywnie i wszelkimi sposobami zachęcać do uczestniczenia w uczeniu się przez całe życie. Jednocześnie warto pamiętać, że współczesny statystyczny Polak nadal nie dorównuje pod względem posiadanych kompetencji kluczowych współczesnemu statystycznemu Europejczykowi. Dlatego też edukacja w całości zasługuje na szczególną ochronę i wsparcie.

Zdaniem Izby wszelkie próby przeregulowania rynku usług szkoleniowych są szkodliwe dla rynku pracy. Polska znajduje się w czołówce najbardziej przeregulowanych gospodarek wśród krajów OECD. System antybodźców nakładanych na branżę szkoleń musi ulec zmianie, trzeba ustanowić nowy system zachęcający reformatörów do działania, a nie do walki z kolejnymi przepisami polskiego prawa.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej stanowi, że nikt nie może być dyskryminowany w życiu gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny, dlatego też, ewentualne przyjęcie przez Sejm, Senat i Prezydenta RP omawianego projektu ustawy, zostanie potraktowane przez całe środowisko firm szkoleniowych jako zamach na podstawowe prawa przysługujące polskim przedsiębiorcom. Co więcej, jeżeli by się tak stało, Polska Izba Firm Szkoleniowych poważnie zastanowi się nad skierowaniem ustawy do Trybunału Konstytucyjnego. Wierzymy jednak, że aż tak radykalne kroki nie będą potrzebne.

Polska Izba Firm Szkoleniowych
Warszawa, 15 lipca 2010 r.

Opinia zarządu Polskiej Izby Firm Szkoleniowych z dnia 15 lipca 2010 r.

Polska Izba Firm Szkoleniowych istnieje od 2005 roku. Głos Izby kształtuje opinię społeczną w kwestiach szkoleń, opodatkowania usług szkoleniowych i kształcenia przez całe życie. Do Polskiej Izby Firm Szkoleniowych należy prawie 350 firm szkoleniowych z całej Polski, a co miesiąc przystępują kolejne. Siedziby firm członkowskich znajdują się we wszystkich województwach, zarówno w wielkich miastach, jak i małych miejscowościach.

ul. Bracka 25 lok. 502, 0-028 Warszawa
tel. (22) 692 15 20, fax (22) 692 15 21, kom. 607 390 970,
e-mail: biuro@pifs.org.pl, www.pifs.org.pl